

«نامه ماهانه ادبی، علمی، تاریخی، اجتماعی»

شماره نهم
آذر ماه ۱۳۳۹

دوره - بیست و نهم
شماره - ۹

الْمَعْنَا

تأسیس بهمن ماه - ۱۳۹۸ شمسی

(مؤسس : مرحوم وحید دستگردی)

(صاحب امتیاز و نگارنده : وحیدزاده - نسیم دستگردی)

از : وحیدزاده - نسیم

وزارت فرهنگ مسئول

حفظ و حراست گاخ رفیع ادب و سخن فارسی است

از آغاز دوران مشروطیت و عصر آزادی باینطراف از لحاظ کمیت هر چه بر تعداد مدارس و مکاتب کشور را دو طلبان کسب داشت و معرفت افزوده گردید از جهات کیفیت بهمان میزان روش تعلیم و تربیت بیشتر جنبه سطحی و ظاهری پیدا کرد و پایه های محکم و متنین علم و فرهنگ را به سستی و نقسان نهاد تا آنجا که گوئی همواره این نسبت برقرار بوده و همچنان برقرار خواهد ماند چنانچه نتایج نامطلوب آنرا هم اکنون همگان برای العین مشاهده می‌نمایند.

فرهنگ جدید ایران در طول پنجاه سال اخیر بعلتی چند نه تنها نتوانسته در رشته‌های علوم و صنایع عالم و متخصص بمعنی واقعی که حداقل کشور را از وجود

متخصصان و کارشناسان خارجی بی نیاز گردد اند تربیت نماید بلکه موجبات ضعف و انحطاط علوم و فرهنگ کهنه را که در تمام ادوار اسلامی ایران مرکز اصلی آن بوده و دهها تن از نوابغ علم و ادب جهان را در دامان خود پرورش داده فراهم ساخته است.

زمانی در هر گوش و کنار مملکت فضلاء و دانشمندان نامداری یافت میشدند و از فضائل و معلومات خویش خواستاران علم و هنر را بهره مند میساختند که تحصیل علم و ادب برای دریافت مزد و حقوق نبود و برای آن رنج تحصیل را بر خود هموار میساختند که حقیقت طالب علم و ادب بودند و تنها آرزویشان این بود که روزی بدرجات عالیه فضل و هنر نایل آیند.

در آن ایام اگر ادیب یا حکیمی در گوش رخت از جهان برمی بست این نگرانی کمتر وجود داشت که جانشینی نداشته باشد و با مرگ او شمع فروزانی از علم و هنر برای همیشه خاموش بماند و مخلف عشاق فضایل و معانی بدون راهبر و سرپرست گردد. در میان صدها طالب مدارس کسانی یافت میشدند که دارای قریحه و استعداد طبیعی بودند و چون منظوری جز کسب دانش و معرفت نداشتند لاجرم بهر گونه سختی و مشقت تن در میدادند تا بر گوهر گرانبهای علم و هنر دسترسی یابند. تمام دانشمندان و حکماء و سخنورانی که در طول ده دوازده قرن اسلامی چون ستار گان تابنا کی در آسمان ادب و دانش ایران طلوع کردند و جهانی را از انوار خرد و فضائل خویش منور ساختند و صدها آثار جاودانی بیاد گار گذاردند تربیت یافتنگان همین مدارس و مکاتب بودند.

ظهور آنهمه نوابغ و بزرگان علم و ادب که همواره مایه مبارکات و افتخار ایران و عالم دانش و هنر بوده اند دلیلی هویدا و آشکار داشته است. در آن زمان تحصیل علم و ادب برای کسب جاه و مال، ظاهر و خودنمایی و یا بدست آوردن عنایوین

واوراقی بی پایه بنام دیپلم ، لیسانس و دکترا نبود بلکه از آن لحاظ بتحصیل علم و دانش همت می گماشتند که شیفتۀ دانش و طالب حقیقت بودند و خارج از هر گونه هوشهای نفسانی و امیال شیطانی در طریق منظور گام بر میداشتند تا شاهد مقصود را بچنگ آرند .

از زمانیکه ملاک تشخیص و سنجش علم و دانش بر روی این اوراق ظاهر فریب قرار گرفت و شرایط دسترسی بکار و شغل و امتیازاتی دیگر مشروط و منوط به تهیه آنها گردید و سعی معلومات بسرعت رو بکاعش نهاد و انتظار از توجه به دلیل منحرف شد و همه کوششها مصروف تهیه یکی از این اوراق بهر طریقی که ممکن باشد گردید .

فرهنگ جدید ایران از آغاز پیدایش تا کنون همواره با بر نامه های نادرست و اشتباه آمیز خود در مدارس تنها با مسئله کمیت که تعداد دانشجو و مدرسه باشد سرو کارداشته و کمتر بکیفیت امر که بالا بردن سطح معلومات محصلان باشد توجه نموده از این و هر ساله صدها نفر دانشجو یانیکه در شعب مختلفه دانشنامه های پایان تحصیلی خود را پیاس مقداری محفوظات ناقص و یا عواملی دیگر دریافت میدارند ناچاره یه چگونه اطلاعات مقدماتی از رشته های تشخیصی خود نداشته و چون مقصود اصلی بدست آوردن یکی از این اوراق و عنوانین مربوط بدان بوده لاجرم عرصه پنهان اولم و دانش حایگاه رفیع خود را باوراقی مجعلو عنوانینی نامفهوم داده است . متوجه از نیم قرن از آغاز ایجاد فرهنگ و مدارس جدید ایران میگذرد و در این مدت نسبه طولانی بسامملی که چندان سوابق علمی و فرهنگی درخشانی چون ایران نداشتند ولی با سرعت شگفت انگیزی در اثر پیروی از راه و روش های صحیح و عاقلانه تو انسنتند علوم و صنایع جدیده را بخوبی اخذ نمایند و خود را بپایه ملل مترقبی جهان برسانند .

اما کشور ما در این دوران گرانبهای نه تنها کمترین توفیقی در این راه بدست نیاورده بلکه با گامهای بلند در طریق علوم و دانشگاهی که از دیر باز مایه مباهات و افتخار آن بوده سیر قهرائی پیموده است.

در این میان روزگار زبان و ادب فارسی بسی آشفته‌تر و تأثیر انگیزتر بوده و با آنکه در سراسر این دوران نتوانسته‌ایم کوچکترین خدمتی بعالم ادب و سخن انجام دهیم و همواره مدیون و جیره‌خوار خوان دانش و فضیلت گذشتگان بوده‌ایم بی‌اعتنایی و سهل‌انگاری را در حفظ و حراست این میراث گرانبهای بعد اکمال رساندیم.

نه تنها باین گنجینه‌های علم و حکمت و اندیشه‌های لطیف عالم انسانی بنظر اکرام و احترام نشگریستیم بلکه از روی جهالت و نادانی در تحقیر و تحفیف آن کوشیدیم و در برابر کاخ پر عظمت شعر و ادب ملی خود مهملاًتی را بنام شعر نو انتشار دادیم و صفحات مطبوعات و کتابهای راه روز از مطالب و مباحث غیر اخلاقی بیشتر سیاه کردیم تا نظر مشتریان را بهتر بخود جلب نمائیم.

این است راه و روش نامطلوبی که بنام تعلیم و تعلم و اشاعه علم و ادب از آن پیروی مینماییم و من در این اندیشه‌ام که اگر وضع بدینمنوال ادامه یابد تا ده سال دیگر کمتر کسی را نتوان یافت که از عهده قراءت چند جمله شعر و یا یک بیت شعر فصیح و روان فارسی برآید.

بر وزارت فرهنگ و مصادر امور و دانشمندان کشور است که پیش از آنکه این کاخ پر شکوه علم و هنر رو بویرانی کلی نهاد در صدد چاره‌جوئی و اصلاح و مرمت آن برآیند.